

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 21. januar 2014 kl. 09:15 – 10:15.

Møterom 546

Til stede:

Asbjørn Strandbakken (leder)

Magne Strandberg (a)

Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)

Maria Veia Lund (b)

Eli Tjerandsen – vara for Kjersti Bakke Sørensen (c)

Forfall: Kjersti Bakke Sørensen, Anneken Sperr, Peder Karijord, Eleni Borgund.

Observatører: Christine Stoltz Olsvik, Nina Østensen, Lena Grønningsæter.

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: 11. februar 2014 kl 09:15

Sak 1-14	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 3. desember. Godkjent på sirkulasjon 4. desember 2013. OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.
2	Fullmaktsvedtak Det er ikke fattet fullmaktsvedtak i perioden. Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/om-fakultet/styrer-og-utvalg-ved-det-juridiske-fakultet/studieutvalget/innkallinger-og-protokoller-2013
3	SU-møtet 13. mai må muligens flyttes. (Administrasjonsseminar.) <i>Går det bra med mandag 12. mai?</i>
4 2009/8038-28	Sensurfrist for emner på 1. – 4. studieår, unntatt ex.phil. og ex.fac. I Universitetsstyrets møte den 11. desember ble det fattet vedtak i sak 86/13 : «Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Det juridiske fakultet» forlenges til og med 31.12. 2018.
5 2012/9691-15	Studentundersøkelsen 2013. Studieadministrativ avdeling gjennomførte i 2013 en omfattende studentundersøkelse. Undersøkelsen er nå ferdig bearbeidet, og fakultetene har mottatt orientering om resultatene. Representanter fra SA vil gjerne presentere funnene, og vi har meldt inn SU-møtet i januar og februar som alternativer. Det er ikke kommet tilbakemelding på det. I denne omgang gjøres undersøkelsen tilgjengelig for Studieutvalget: http://vedlegg.uib.no/?id=12e85630e572a0c6cbea24d52da8e373 (90dager fra 13. januar). OBS: Filen er på 258 sider! Den består av oversendelsen fra UiB, en samlerapport (fra side 3), resultatene fra jus i statistikk (fra side 57), resultatene fra jus i fritekst (fra side 201) og til slutt spørreundersøkelsen (fra side 217). (Sidetallene referere til vedlagte .pdf-fil.) SU ber om at det til neste møte lages en kort orientering om hovedtrekkene i resultatene fra JUS.
Sak 2-14	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	JUS134 Rettshistorie og komparativ rett H13. Kursrapport og referat fra referansegruppemøte.
SU uttaler	Studieutvalget merker seg at emnet synes å ha funnet en heldig form. Særlig positivt er den bevisste bruken av læringsmålene, noe det også vises til i referansegruppen.
2	JUS250-2-B Autonomi og tvang i helse- og sosialsektoren. Kursrapport.
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
3	JUS264-2-A God forvaltningsskikk. Kursrapport.
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering. Vi noterer at kurset tilsynelatende dekker – og dekker – et behov for etterutdanning. Det er heldig at kurset rekrutterer deltakere med ulik bakgrunn, men uheldig at de som har

deltatt i undervisningen ikke tar eksamen, ettersom det innebærer at vi nytter undervisningsressurser uten at innsatsen motsvares av inntekter. Til anmodningen om utvidelse av undervisningsrammene: Studieutvalget anser at emnet må vise til flere studenter til eksamen før en slik utvidelse bør vurderes. Generelt ønsker SU å se ressursdisponeringen blant spesialemner i sammenheng – både innad i porteføljen og i studiet som helhet.

4 SU uttaler	JUS257-2-A Grunnleggende selskapsrett og JUS257-2-B Aksjeselskapsrett fordypning. Kursrapport fra emneansvarlig Filip Truyen. Studieutvalget tar rapporten til orientering. Rapporten er meget knapp, og det er ønskelig med noe mer utførlig informasjon, jf. mal for kursrapport. På den annen side er det forståelig at administrative oppgaver ikke er like sentrale for en ekstern emneansvarlig som primært er hyret inn for å ivareta emnets faglige sider.
5 SU uttaler	Bevilgning til oversettelse til fransk. Søknad fra Jørn Øyrehagen Sunde. Notat fra administrasjonen. Studieutvalget anbefaler at dekanen bevilger inntil kr. 5000,- til oversettelse av en tysk og en fransk dom til bruk i undervisningen i JUS134 Rettshistorie og komparativ rett.
6 SU uttaler	Bevilgning til dekning av reiseutgifter ved deltakelse i nettverksmøte for arbeidsrettsundervisning januar 2014. Søknad fra Tine Eidsvaag. Notat fra administrasjonen. Studieutvalget anbefaler at dekanen bevilger inntil kr. 2000,- til dekning av reiseutgifter til Tine Eidsvaags deltakelse i Nasjonalt møte om arbeidsrett i høyere utdanning og arbeidsrettslig nettverk 9. januar 2014.
7 SU uttaler	Årsrapport 2013 Studieutvalget sier seg tilfreds med aktiviteten i 2013, og anser at rapporten gir en tilfredsstillende framstilling. Rapporten legges fram for fakultetsstyret uten merknader fra Studieutvalget.
8 SU uttaler	Årsplan 2014 Studieutvalget har ingen merknader til årsplanen; den antas å gi et dekkende og realistisk bilde av hovedaktivitetene i 2014. Planen legges fram for fakultetsstyret uten merknader fra Studieutvalget.
Vedtakssaker	
Sak 3-14 Vedtak	JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State. Midlertidig eksamensordning. Kort orientering om behovet. Våren 2014 skal eksamensordningen i JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State være fire timer skoleeksamen. Det skal ikke være obligatoriske arbeidskrav i emnet våren 2014.
Sak 4-14 Vedtak	JUS134 Rettshistorie og komparativ rett. Reviderte læringsmål i henhold til reviderte program mål. Forslag fra emneansvarlig Jørn Øyrehagen Sunde. Reviderte læringsmål for JUS134 Rettshistorie og komparativ rett vedtas med virkning fra og med V14.
Sak 5-14 Vedtak	JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang: Emneansvar. Notat fra administrasjonen. Jørn Jacobsen og Erling Johannes Husabø oppnevnes til kursansvarlig for JUS241 Strafferett. Ørnulf Øyen og Magne Strandberg oppnevnes til kursansvarlig for JUS242 Rettergang.
Sak 6-14 Vedtak	JUS271-2-B Comparative Energy Law – Renewable Energy and energy market. Forslag fra professor Ernst Nordtveit om opprettelse av nytt spesialemne. Siden forslaget kom så kort før møtet (50 minutter) utsettes vedtaket og saken behandles på sirkulasjon.
Eventuelt	Dekanen orienterte om prosjektforslag til 3+2-utredningen. Det tenkes forelagt fakultetsstyret i møte den 4. februar. Antall representanter i prosjektgruppen ble drøftet, og anbefalingen fra SU er satt inn i forslaget til prosjektbeskrivelse. Beskrivelsen sendes SU på høring for uttalelse innen fredag 24. januar kl. 12:00

Sak 1/14 – 4

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsstyret

Det juridiske fakultet

Referanse

2009/8038-PEH

Dato

16.12.2013

**Vedtak om utvidet sensurfrist ved Det juridiske fakultet etter uhl § 3-9 nr 4
andre punktum**

Det vises til fakultetets søknad datert 30.10.2013 og til gjennomgangen av foranledningen til denne i sak 86/13. Saken ble lagt fram for universitetsstyret i møte 11.12.2013 (sak 86/13). Styret vedtok følgende:

«Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Det juridiske fakultet»
forlenges til og med 31.12. 2018.

Forskriften vil bli publisert i Lovdata med den nye utløpsdatoen.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Kari Tove Elvbakken
universitetsdirektør

Kopi
Studieadministrativ avdeling

Dette er et UIB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Telefon 55582000
Telefaks
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Museplass 1
Bergen

Saksbehandler
Per Gunnar Hillesøy
+47 55 58 89 34

side 1 av 1

[Tilbake til saklisten](#)

TEMAER SOM BØR/SKAL INNGÅ I KURSAPPORTEN

1. Faglærers vurdering av gjennomføring

a) Praktisk gjennomføring

i. strukturen på kursopplegget

- Kursopplegget har funne si form. Det einaste ein kan diskutera er om ein skal ha ei veke fri for obligatorisk undervisning tidleg eller seint i undervisningsperioden. Til no har det vore tidleg for at studentane skal få tid til å lesa seg opp i faget før arbeids- og storgruppeoppgåvene. Til neste år vert det seint for fyrste gong etter at studentane har bede om dette over fleire år. Eg er redd dei i så fall kan koma noko uførebudd til arbeids- og storgruppene, og at veka i staden vert nytta til å lesa til eksamen i Forvaltningsrett II.

ii. forelesningene

- Har funne si form. I to år har dei vorte digitalisert og lagt ut på nettet etter 3 veker. Dette for at studentane skal kunna nytta dei til å repetera, men samstundes at det skal vera interessant å koma på førelesingane. Det kan vera at ein vil utsetja utlegginga til 4 veker er gått til neste år.

iii. brukte oppgaver – både i arbeids- og storgruppen

- Nore av desse vert endra kvart år for å heile tida sikra at studentane ikkje kan dra nytta av tidlegare studentar sitt arbeid, noko som vil svekkja deira eiga læring. Men i tillegg skjer dette for å få betre oppgåver som fører til meir læring. Nokre av oppgåvene vil verta endra til neste år òg.

iv. skrivning og kommentering

- Studentane legg stadig meir arbeid ned i arbeidsgruppeoppgåvene. Men det er enno meir å henta her, fordi utgangspunktet når dei kjem til faget er at dei ikkje skriv meir enn dei må, og sjølv om innsatsen er høgare i JUS134 så vil læringsutbyttet verta høgare med enno større innsats. Men så lenge så mange kjem til faget med dei haldningane til arbeidsgruppeoppgåvene som dei har, og så lenge 1/3 av studentane tek opp eksamen i Forvaltningsrett II, er det vanskeleg å oppnå meir enn små framsteg kvart år. Framstega har vorte oppnådd

gjennom å gje arbeidsgruppeoppgåvene stadig meir relevante i høve til eksamen. Storgruppeleiarane sine kommentarar vert òg stadig meir forklarande, og dermed betre.

v. gjennomføring av arbeids- og storgruppesamlingene

- Det har vore ei utfordring å få studentane til å delta aktivt, men det har òg jamt vorte betre. Dette ha rein oppnådd med at storgruppeleiarane har stadig meir erfaring, og ved at oppgåvene vert utforma med sikta på dette, og med sikte på å vera relevante i høve til eksamen.

vi. obligatorisk kursoppgave

- Finst ikkje i faget.

vii. eksamen

- Ordninga med heimeeksamen har vore ein suksess gjennom at studentane lærer mykje den tida dei arbeider med eksamen. Ei utviding av eksamenstida hadde ønskt læringseffekt i så måte. I tillegg vart tidspresset noko redusert, og er no på det nivået det skal vera – nok tid til å reflektera, ikkje tid til å få hjelp i skriveprosessen. Oppgåvene vert stadig meir krevjande, og studentane skriv stadig betre.

viii. samarbeid med administrasjonen

- Er heilt utmerka! Dei siste åra har det vore heilt uproblematisk. Her, som elles i faget, er erfaring over tid nøkkelen til suksess.

b) Strykprosent og frafall

- Det har sidan byrjinga i 2008 vore ei jamn stiging i karakternivået i faget trass i at det vert gjeve stadig meir krevjande oppgåver. I år var det to oppgåver som strauk i år, og fem som fekk E, som vil seia samla 2,2%. Men eit opplegg med arbeids- og storgruppeoppgåver som er relevante i høve til eksamen, samt heimeeksamen, gjer at svært få kjem gjennom studieløpet utan ein viss minimumskunnskap. I år vart det òg gjeve enno færre D, bare 12,4% av studentane fekk denne karakteren, og enno fleire C og B, heile 32,4 og 39,4%, enn i fjor, som var eit toppår. Særleg gledeleg er det at så mange no får B, fordi det viser at det vert lagt ned ein stor arbeidsinnsats i faget av ei stor mengde studentar. 13,7% fekk A, noko som er ein liten oppgang. Men her kjem nok talet til å liggja heller stabilt, fordi sjølv om ein kan jobba seg til karakteren B, så må ein ha visse grunnføresetandar for å

få A, og det har ikkje alle. Ein kan håpa på ei vidare, jamn stiging i form av fleire C og færre D. Men problemet er alle dei som tek opp igjen eksamen i Forvaltningsrett II, som rett og slett har for lite tid til å arbeida seg til ein god karakter i JUS134.

c) Karakterfordeling

- Den er no slik den skal vera. Den kan verta betre, men størst forbetring vil ein oppnå om færre tok om igjen eksamen i Forvaltningsrett II.

d) Studieinformasjon og dokumentasjon

- Fungerer fint.

e) Tilgang til relevant litteratur

- Fungerer fint.

2. Faglærers vurdering av rammevilkårene

a) Lokaler og undervisningsutstyr

- a. Alt har fungert heilt fint.

b) Andre forhold

3. Faglærers kommentar til studentevalueringen(e) (referansegruppemøtet)

a) Metode – gjennomføring

- Fungerer fint. Men langt feire studentar skulle møtt opp og gjeve tilbakemelding.

b) Oppsummering av innspill

- God.

c) Ev. underveistiltak

- Har i liten grad vore aktuelt, men har vorte gjennomført ved behov.

4. Oppfølging av fjorårets evaluering

Har punkter fra fjorårets evaluering blitt innarbeidet/ført til endringer i årets kurs? Hvis ja: hvordan?

- Arbeidet med å oppdatere pensumlitteraturen er no sett i gang. I fyrste omgang skal Rendezvous skrivast om, og så skal Speculum legale òg reviderast. Det er ikkje avgjerande for kvaliteten på faget, men vil likevel vera med å auka den enno meir.

5. Faglærers samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

- JUS134 har funne si form. Det har òg god tilgang på svært kvalifiserte personar som ønskjer å delta både i undervisnings- og sensurteamet. Forbetring av faget vil skje gradvis gjennom betre arbeids- og storgruppe- og eksamensoppgåver, og gjennom stadig meir erfaring og kunnskap hos dei som underviser. Ei oppdatering av pensumlitteraturen vil vera med å gje faget eit løft i 2016.

REFERANSEGRUPPEMØTE

JUS134 Rettshistorie og komparativ rett 3. STUDIEÅR 2013

Til stede 30.5.2013

- Representanter:
- Kursansvarlig: Jørn Øyrehagen Sunde
- Studieårsansvarlig: Nina Berstad Strandbakken

Referatet er gitt i stikkordsform og gjenspeiler derfor ikke hvor mange representanter som støttet eller var uenige i de ulike momentene

Læringsmål og læringsutbytte:

Ingenting å utsette

Samsvarer veldig godt, et av de bedre fagene.

Studentene blir testet i læringsplanen.

Gjennomtenkt og konkret.

Arbeidsgruppe oppgavene samsvarer med læringsmålene

Kursets struktur:

Krever at studentene har vært gjennom forelesningene før arbeidsgruppe oppgavene kommer

Dette presser/pusjer studentene til å delta i storgruppene, de kan ikke skylle på at det ikke har vært gjennom det via forelesningene.

Bra at arbeidsgruppeoppgavene skal innleveres samme uke som det er storgruppe.

Studentene ønsker en lese uke etter at arbeidsgruppe oppgavene var ferdig for å fordype seg i tilleggslitteratur og ha tid til å samle all kunnskapen.

Antall grupper og forholdet mellom forelesninger og grupper fungerer fint. Det er spesielt bra at forelesningene kommer før studentene begynner med grupper fordi de trenger en viss grad av oversikt for å klare å skrive oppgavene. Det er også veldig fint at de har tid til å lese pensum før de begynner med grupper og oppgaveinnleveringer, dette er en ny og forfriskende måte å starte et fag på!

Gruppeoppgaver:

Bra at foreleser bryter med strukturen han har forelest etter.

Oppgavene utfordrer og pysjer studentene til å yte sitt beste.

Ønskelig å få lagt ut en veiledning etter at oppgaven var ferdig slik at studentene får en pekepinn på hva som skal være med, hovedelementer og hva som var problematisk.

Veiledningen kan legges inn i bloggen.

Disse er vanskelige, men det er vel også formålet. Når man har hatt tid til å lese seg opp før man begynner å skrive oppgavene er utfordringen heller ikke uoverkommelig.

Storgrupper:

Studentene var fornøyd og sa at det gikk en rød tråd gjennom hele kurset.

Det var ryddig oppsett, men oppgavene var vanskelig, men det mente studentene at de skulle være, da har studentene noe å strekke seg etter og flere kommer på banene når oppgavene er vanskelige.

Storgruppeleder laget klima for at det var lettere for studentene å snakke.

Studentene stilte spørsmål til kursansvarlig om det var nødvendig at han var storgruppeleder.

De andre studentene som ikke får ham til storgruppeleder følte at de studentene som hadde han som storgruppeleder var veldig heldig.

Litteratur:

En del forbedringer er på vei opplyste kursansvarlig

Kursansvarlig sin bok god innholdsmessig, kan rette en del skrivefeil og studentene ønsker register.

Artiklene god bok og lettlest.

Pensumsmengden er ok.

Studenten må lese mer enn det som er satt som pensum for å forstå det som er pensum.

Enkelte ord og begrep burde være forklart.

Studentene nevnte at litteraturen inneholder en del nye artikler og at litteraturen blir oppdatert.

Mye god litteratur. Michael Bogdan er imidlertid vanskelig å forstå og lese.

Forelesninger:

Tommelen opp for foreleser, han er en flott pedagog med et stort engasjement.

God struktur og studenten var veldig fornøyd.

Nevnte at han først sier hva han skal snakke om, deretter snakker han om det og helt til slutt oppsummerer han hva han har snakket om.

De var også fornøyd med at det var ulike vinklinger.

Oversiktlige og veldig inspirerende! Studentene takker for et fantastisk engasjement og veldig godt pedagogisk opplegg. Det er og en fordel med disposisjonen som er delt ut.

Her har vi ingenting å utsette. Studentene sier dette er de beste forelesningene de har vært på gjennom hele studie!

Annet:

Skreddersydd kurs

Ønsker at hjemmeeksamen blir lagt ut kl. 09.00

Veldig positiv til bloggen.

Studentene ønsker lykke til med videreutvikling av kurset, og gratulerer med veldig godt gjennomført kurs.

[Tilbake til sakslisten](#)

TEMAER SOM KAN/BØR/SKAL INNGÅ I KURSRAPPORTEN

FAGLÆRERS VURDERING AV GJENNOMFØRING

PRAKTISK GJENNOMFØRING

a) strukturen på kursopplegget

Strukturen på kursopplegget er som foregående år, og denne fungerer tålelig bra. Et interessant fenomen er kjønnsfordelingen på kurset, med nær 100 % kvinneandel.

b) Forelesningene

På kurset bruker vi interne forelesere, som i stor grad får presentere innen emner som de forsker på. Dermed får studentene innsikt i forskningsfronten i faget, og foreleserne får anledning til å presentere emner som de for tiden jobber med.

c) brukte oppgaver – både i arbeids- og storgruppen

Er ikke arbeids- og storgruppeoppgaver.

d) skriving og kommentering

Se kommentar foran.

e) gjennomføring av arbeids- og storgruppesamlingene

Se kommentar foran.

f) obligatorisk kursoppgave

Det er krevende å lage obligatoriske kursoppgaver når kurset har gått en del år, uten å ta opp samme tema (gjelder i første rekke den teoretiske delen av kursoppgaven). Jeg har innført en ordning hvor jeg har en gjennomgang av den obligatoriske kursoppgaven med studentene, og jeg har inntrykk av at denne ordningen er godt mottatt av studentene.

g) Eksamen

Eksamen ble gjennomført uten særskilte utfordringer (ingen representant fra eksamenslokalet tok kontakt med kursansvarlig).

h) studieadministrativ service

Som vanlig godt samarbeid med administrasjonen.

STRYKPROSENT OG FRAFALL

Strykprosenten er lav og få trekker seg etter oppmelding. Et interessant trekk er at oppmøtet på forelesningene er ca halvparten av de som tar eksamen. Av de som møter opp på første forelesning, er stort sett alle med på forelesningene som blir holdt.

KARAKTERFORDELING

Karakterfordelingen er vel stort sett innenfor hva som er normalen på valgemner.

STUDIEINFORMASJON OG DOKUMENTASJON

Intet særskilt å bemerke.

TILGANG TIL RELEVANT LITTERATUR

Jeg har lagt vinn på én bok og artikler som er tilgjengelige på Rettsdata/Lovdata for å unngå kompendier. På ett vis kunne det vært ideelt med ett læremiddel, samtidig som studentene bør få kjennskap til ulike posisjoner og tilnærminger.

FAGLÆRERS VURDERING AV RAMMEVILKÅRENE

○ **Lokaler og undervisningsutstyr**

Her er det en stor kabal, men er merkbart bedre å ha undervisning i seminarrom 2 enn auditorium 3.

○ **Andre forhold**

Det er gledelig at kurset opplever en økt tilstrømming i den forstand at de siste årene rundt 15 studenter å vårsemesteret (og også 3-4 i høstsemesteret)

Faglærers kommentar til studentevalueringen(e) (referansegruppemøtet)

- Metode – gjennomføring
- Oppsummering av innspill
- Ev. underveistiltak

Ikke aktuelt for dette kurset.

Faglærers samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

Alt i alt fungerer kurset noenlunde bra, men det er selvsagt rom for årlige justeringer og forbedringer.

[Tilbake til sakslisten](#)

JUS 264-2-A God forvaltningsskikk. Etikk, kommunikasjon og konfliktforståelse i forvaltningen KURSRAPPORT VÅREN 2013

Faglærers vurdering av gjennomføring

Kurset God forvaltningsskikk ble våren 2013 gjennomført for andre gang. Vi valgte i all hovedsak å videreføre det samme undervisningsopplegget som året før, med 20 timers undervisning bestående av forelesning, diskusjoner og noen praktiske øvelser. Lærerne var de samme som forrige år, dvs. Jan Fridthjof Bernt, Camilla Bernt, Arne Fliflet og Tove Eikrem.

Vi hadde 10 studenter som fulgte undervisningen, men en av disse hadde ikke rukket oppmeldingsfristen til undervisning og eksamen. Av de 9 studentene som var oppmeldt i faget tok bare 5 eksamen, selv om de alle oppfylte oppmøtekravet på 80 %. Flere av studentene var imidlertid voksne studenter med lang yrkeserfaring fra forvaltningen bak seg, og hvorav flere gav uttrykk for at å ta eksamen ikke var hovedpoenget for dem.

Studentene var aktive og reflekterte, og vi fikk mange gode diskusjoner i kurset. Av de fem som tok eksamen fikk én student A, tre fikk B og én fikk C. En av studentene skriver i høst sin masteroppgave innenfor fagområdet.

Fagets litteratur består foreløpig av et kompendium, bestående av utvalgte tekster fra forvaltningsrettslig litteratur (norsk og dansk), utdrag fra en NOU, samt relevant litteratur om konfliktteori. Det er ønskelig å utvikle tilpasset litteratur. Camilla og Jan Fridthjof Bernt har en avtale med Gyldendal Akademisk om å skrive en lærebok i faget. Denne vil bli den første boken om emnet i Norge. Etter planen skal arbeidet skje i 2014.

Faglærers vurdering av rammevilkårene

Undervisningen foregikk i år som tidligere år i auditoriet i juss 2, med bruk av seminarrom i tillegg under rollespillene. Rommene er egnet for formålet.

20 timer undervisning må regnes som et minimum av det vi trenger for å undervise i emnet. Når det finnes begrenset med litteratur, er det viktig å ha tid til gode forelesninger. I tillegg er det et sentralt poeng at samtaler og diskusjon er en svært viktig del av innlæringsprosessen i et kurs der det legges stor vekt på at det teoretiske kunnskapsstoffet må forstås og kunne anvendes i en praktisk kontekst som atskiller seg radikalt fra den tradisjonelle domstolspregede beslutningsprosessen. Videre er rollespill tidkrevende. Vi har derfor et svært stramt tidsskjema, og en utvidelse av tidsrammen hadde vært ønskelig.

Faglærers kommentar til studentevalueringen(e) (referansegruppemøtet)

Det har ikke vært gjennomført noe referansegruppemøte i faget.

Faglærers samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

Vi opplever at kurset er vellykket og engasjerer, og vi ønsker å videreføre det i årene fremover. At Sivilombudsmannen anser det som så viktig at han kommer ens ærend til Bergen og lar embetet dekke omkostningene, er illustrerende.

Som nevnt har vi et stramt tidsskjema, ettersom det er viktig med fyldig undervisning når det ikke finnes noen lærebok og ellers lite litteratur. Dersom det er rom for det, vil vi derfor be om en utviding av tidsrammen med fire ekstra timer.

Selv om studenttallet (10) var mer enn tilstrekkelig til å gi gode diskusjoner, kunne vi ønske oss flere studenter. Markedsføring til studentene skjer i dag på en grei måte ved informasjonsmøtet for valgemner, men det kan tenkes at studenter ikke tør å velge faget fordi det er annerledes, og siden det finnes lite litteratur. Dette blir imidlertid spekulasjoner fra vår side. Faget kan tenkes å bli mer populært blant studentene når det er blitt mer kjent. Erfaringen fra JUS 261-2-1 Konfliktmekling (20 sp) er at mange av studentene velger faget fordi de har fått det anbefalt av medstudenter som har tatt det tidligere.

Bergen 22.10.2013

Camilla Bernt
Kursansvarlig

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 2/14 – 4

Fra: Filip Truyen <FTR@wr.no>
Sendt: 19. oktober 2013 17:10
Til: Sigrid Haugros
Emne: SV: Kursrapportering for våren 2013

Oppfølgingsflagg: Follow up
Status for flagg: Flagget

Hei,

Jeg synes både rammen rundt og selve gjennomføringen av JUS 257-2-A og JUS 257-2-B fungerer bra.

Karakterstatistikken viser dessuten at sensuren har en riktig nivåfordeling.

Utover dette har jeg intet å melde.

Filip

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 2/14 – 5**Søknad om midler til oversettelse av tysk og fransk dom.**

Vi har mottatt søknad fra professor Jørn Øyrehagen Sunde om inntil 5000 kroner for å oversette en fransk og en tysk dom til norsk for at de skal nyttes i storgruppeundervisningen i JUS134 Rettshistorie og komparativ rett som han er emneansvarlig for:

Fra: Jørn Øyrehagen Sunde

Sendt: 8. januar 2014 22:40

Til: Johanne Spjelkavik

Hei,

Eg vil søkja SU om inntil 5000 kroner til å omsetja ein fransk og ein tysk dom til norsk, som eg skal bruka i storgruppeundervisninga i JUS134. Den engelske dommen kan studentane lesa i originalspråket.

Venleg helsing,

Jørn Øyrehagen Sunde

Professor ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen

Professor at the Faculty of Law, the University in Bergen

[...]

Eg vil bare leggja til at eg har forhøyrte meg med administrasjonen, men den er under eit stor arbeidspress og eg vart oppfordra til i staden å nytta eit omsetjingsbyrå. [...]

Studieutvalget har ingen bevilgende myndighet, men skal i henhold til § 9 nr. 1 tredje ledd i Reglement for Det juridiske fakultet: "melde ressursbehov til fakultetet vedr. eksamens- og undervisningsaktiviteter og videre foreslå endringer i disponeringen av ressurser når forholdene tilsier det. Studieutvalget skal gi uttalelse til fakultetet i spørsmål som naturlig hører inn under studieutvalget."

Det omsøkte beløpet er innenfor dekanens fullmakter, og saken trenger ikke behandles i fakultetsstyret, med mindre spørsmålet anses å være "av prinsipiell eller vesentlig betydning" (fakultetsregelementet § 1 tredje ledd).

Det er ønskelig at Studieutvalget gir en uttalelse med tilråding til dekanen i saken.

Formålet er i god overensstemmelse med et mål om internasjonale/utenlandske innslag i studiet. Beløpet er relativt beskjedent. Det er for tiden ikke noe som tyder på at slike søknader vil nå urovekkende antall.

Forslag til uttalelse:

Studieutvalget anbefaler at dekanen bevilger inntil kr. 5000,- til oversettelse av en tysk og en fransk dom til bruk i undervisningen i JUS134 Rettshistorie og komparativ rett.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 2/14 – 6

Vi har mottatt søknad fra førsteamanuensis Tine Eidsvaag om "i underkant av 2000 kroner" til dekning av reiseutgifter:

Fra: Tine Eidsvaag
 Sendt: 15. januar 2014 14:12
 Til: Johanne Spjelkavik
 Emne: FW: Nettverksmøte 9. januar
 Vedlegg: Nettverksmøte jan 2014 - Program.docx

Hei, Johanne

Jeg har deltatt på Nasjonalt møte om arbeidsrett i høyere utdanning og arbeidsrettslig nettverk, i regi av Universitetet i Oslo, se vedlegg.

Møteutgifter etc. var dekket av UiO-midler. Jeg hadde reiseutgifter på i underkant av 2000 kr, som deltakerne selv måtte stå for.

Jeg fant ut at jeg ikke hadde noen midler som dekket dette, og vil derfor søke studieutvalget om dekning.

[...]

Vennlig hilsen

Tine

Nasjonalt møte om arbeidsrett i høyere utdanning og
 arbeidsrettslig nettverk

Oslo, torsdag 9. januar 2014

Grand Hotell

Møterom: Limelight

Program

- 09.30 – 10.00 Ankomst, «registrering», kaffe
- 10.00 Åpning, presentasjon av idé og deltagere
- 10.30 (1) Oversikt over de ulike utdannelsesprogrammer og kurs, med læremidler
- 11.15 Pause – kaffe/frukt]
- 11.35 (1) forts., innledende diskusjon
- 12.30 Lunsj (Palmen restaurant`)
- 13.30 (1) forts. diskusjon.
 Interne og/eller eksterne over undervisningskrefter – status
 Forholdet mellom BA- og MA-utdannelse i jus, overganger m.v.
 Læremidler, behov og mulig læremiddelsamarbeid
- 15.00 Pause – kaffe
- 15.30 Etablering av nettverk? – former for samarbeid, videre aktivitet
 (inkl. eventuelt undervisningssamarbeid – som finnes for noen allerede)
- 17.00 (ca.) Avslutning
- 18.00 Middag (Grand Café)

Overnatting: Grand Hotell

Studieutvalget har ingen bevilgende myndighet, men skal i henhold til § 9 nr. 1 tredje ledd i Reglement for Det juridiske fakultet: "melde ressursbehov til fakultetet vedr. eksamens- og undervisningsaktiviteter og videre foreslå endringer i disponeringen av ressurser når forholdene

tilsier det. Studieutvalget skal gi uttalelse til fakultetet i spørsmål som naturlig hører inn under studieutvalget."

Det omsøkte beløpet er innenfor dekanens fullmakter, og saken trenger ikke behandles i fakultetsstyret, med mindre spørsmålet anses å være "av prinsipiell eller vesentlig betydning" (fakultetsregelementet § 1 tredje ledd).

Det er ønskelig at Studieutvalget gir en uttalelse med tilråding til dekanen i saken.

Formålet er i god overensstemmelse med et mål om nettverksbygging, samt om å sette mer fokus på undervisning. Beløpet er relativt beskjedent. Det er for tiden ikke noe som tyder på at slike søknader vil nå urovekkende antall.

Forslag til uttalelse:

Studieutvalget anbefaler at dekanen bevilger inntil kr. 2000,- til dekning av reiseutgifter til Tine Eidsvaags deltakelse i Nasjonalt møte om arbeidsrett i høyere utdanning og arbeidsrettslig nettverk 9. januar 2014.

[Tilbake til saklisten](#)

Til Studieutvalget

Sak XX/14

Fra Studieseksjonen/nagu/intø/niøs

ÅRSRAPPORT: ÅRSPLAN FOR UTDANNING 2013

ET OVERORDNET SIKTEMÅL FOR 2013 ER VIDEREUTVIKLING AV KULTUR OG STRUKTURER FOR IMPLEMENTERINGEN AV FAKULTETETS UTDANNINGSSTRATEGI.

Ved å etablere fysiske, digitale og strukturelle møteplasser har målet for 2013 vært å skape kultur og strukturer for implementering av fakultetets utdanningsstrategi.

Internasjonaliseringsarbeidet har fulgt handlingsplan for internasjonalisering 2011-2013, der hovedfokus har vært på samarbeid med Kina, Russland og USA.

Her følger en punktvis oversikt over hvor langt fakultetet har kommet i å gjennomføre planen for utdanning for 2013.

1. MØTESTEDER

- Studieårsviser møter ble igjen arrangert ved fakultetet våren 2013. Tema for møtene var Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning – denne gang på emnenivå. Ellers ble andre relevante problemstillinger knyttet til kursansvar og ansvar for arbeidsgruppeledere (1. og 2. studieår) tatt opp. En stor del av diskusjonen gikk også med til utfordringer og muligheter med bruken av digitale verktøy i undervisningen. En felles oppsummering fra møtene er sendt ut til alle kursansvarlige på 1. – 4. studieår.
- Vi fortsetter med oppsummeringsmøter mellom studieårsansvarlige og kursansvarlige etter hvert kurs.
- Det ble i oktober arrangert møte mellom de kursansvarlige på 1. og 2. studieår, representanter for arbeidsgruppelederne, JSU, dekan og nestleder og rådgiver i studieseksjonen. Tema for møtet var arbeidsgruppeledernes rolle og deres arbeidsbelastning.
- Arbeidsgruppeledere:
 - Etter initiativ fra vitenskapelig ansatte ble det mot slutten av vårsemesteret i år arrangert en avslutningslunsj for arbeidsgruppelederne (og studenter som skriver stor masteroppgave). Fakultetet vurderer å arrangere en slik lunsj hvert år fremover. Se mer om dette under punkt 3: *Arbeidsgruppeledere*.
 - Fakultetet arrangerte i november 2013 julemiddag for arbeidsgruppelederne sammen med bl.a. de aktuelle kursansvarlige og fakultetets ledelse, noe vi håper å fortsette med hvert år.
- Andre uken i januar 2014 arrangerte fakultetet igjen studieseminar. Denne gangen var tema videreutvikling av masterprogrammet i rettsvitenskap og ev. oppdeling i et treårig bachelorprogram og ett eller flere toårige masterprogrammer, jf. fakultetsstyresak 88/13.
- Vi fortsetter planlegging av ev. nyhetsbrev til våre eksterne sensorer i tillegg til årlige sensormøter.

2. EKSTERNE UNDERVISERE OG SENSORER

- Studieseksjonen har utarbeidet et notat med nye rutinebeskrivelser, oppdatert regelverk og maler til rekruttering og avtaler med eksterne sensorer der bl.a. fakultetets forventninger til sensorenes arbeid

kommer frem i enda større grad. Fakultetets faglige ledelse har godkjent endringene i notatet. Det gjenstår behandling av enkelte regelendringer i studieutvalget.

- Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på felles utforming av læringsmål, karakterbruk, veiledning og sensur for masteroppgaver ved de juridiske fakultetene i Oslo, Tromsø og Bergen. Forslagene skal behandles i nasjonalt fakultetsmøte høsten 2014.
- Fakultetsstyret har vedtatt en regelendring der den såkalte normalfordelingen tas ut av det som gjelder karakterfastsetting og er lagt inn i reglene om utarbeiding av oppgaver til prøving av studentene.
- Studieseksjonen vurderer muligheten for å sende ut et nyhetsbrev til våre eksterne sensorer og undervisere et par ganger i semesteret med oppdateringer om hva som rører seg ved fakultetet.

3. ARBEIDSGRUPPELEDERE

- Kursansvarlig for JUS329 Universitetspedagogisk veiledning, Knut Martin Tande, og studieseksjonen har opprettet en egen nettside¹ for arbeidsgruppelederne der man åpner for bedre dialog dem i mellom og mellom kursansvarlige og gruppelederne. Opplæringsmateriale, praktisk informasjon og andre relevante ressurser er også forsøkt samlet på nettsiden.
- Studieseksjonen har utarbeidet et evalueringssystem for vurdering av den enkelte arbeidsgruppeleders arbeid. Selve evalueringen er berammet til februar 2014. Det er også laget en plan for oppfølging av evalueringen.
- Vi har for studieåret 2013/2014 lagt opp til at opplæringsprogrammet for arbeidsgruppelederne skal pågå gjennom hele studieåret. Utover et intensivt opplæringsseminar i semesterstartsuken, er følgende lagt til i programmet:
 - To halvdags-samlinger i gruppeledelse høsten 2013 der gruppeledere for 1. og 2. studieår har vært differensiert i hver sin samling.
 - Halvdagssamling i etikk ble flyttet ut av semesterstartsuken og lagt en måned senere.
 - Fakultetet har gjennom programmet informert arbeidsgruppelederne om forskerutdanningen og hvordan en eventuell forskerkarriere forløper. På den måten håper vi å rekruttere dyktige studenter til å søke ph.d.-utdanning ved fakultetet.
- Studieseksjonen planlegger ytterligere samlinger utover vårsemesteret.
- Arbeidsgruppelederne får nå månedslønn i stedet for timelønn, og har fått oppjustert lønnen sin (se styresak 94/13).

4. DIGITALISERING

- Studieseksjonen har utarbeidet en nettside med informasjon om fakultetets digitaliseringsarbeid² som også inneholder et eksempel på opptak fra forelesning
- Nye nettsider for kurs: Flere og flere kursansvarlige oppretter bloggsider for kursene sine, der de kobler tekst og podcaster og/eller svarer på spørsmål fra studentene
- De fleste kurs på 1. – 4. studieår foreligger nå som podcast.
- Fakultetet har investert i produksjonsutstyr som brukes til å lage videoer som inngår som supplement til undervisningen utover podcast av forelesninger og diskusjoner.
- I vår hadde prodekan for undervisning og nestleder i studieseksjonen møte med instituttleder ved Institutt for pedagogikk, Rune Krumsvik, som også forsker særskilt på digital undervisning. Vi håper instituttet kan være en samtalepartner i fakultetets videre arbeid.
- Fakultetet fikk i styremøte 10. desember 2013 egen visedekan for digitalisering, førsteamanuensis Knut Martin Tande.
- Det gjenstår fortsatt å utarbeide opplæringsplan for ansatte på digitaliseringsområdet, og planer for videre oppfølging både administrativt, faglig og pedagogisk. Vi vil arbeide for å utvikle en mer helhetlig plan i løpet av 2014.

5. INTERNASJONALISERING

¹ «Arbeidsgruppeledersiden» på edublogs.org

² <http://www.uib.no/jur/36300/digital-undervisning>

I samsvar med gjeldende handlingsplan for internasjonal virksomhet for perioden 2011-2013, har det så langt i år vært særlig fokus på samarbeid med Kina, Russland og USA.

KINA

I juni 2013 var to delegasjoner fra fakultetet i Kina.

- Alle ph.d.-kandidatene på opplæringsdelen av ph.d.-programmet fikk tilbud om å være med på seminaret «Chinese Legal Culture» som fakultetet arrangerte på Nordic Centre ved Fudan University. Åtte ph.d.-kandidater deltok, i tillegg til visedekan for forskning, ansvarlig for ph.d.-programmet og administrativ koordinator for ph.d.-programmet. Programmet inneholdt blant annet forelesninger om ulike aspekter ved kinesisk rettskultur, presentert av kinesiske professorer fra Fudan School of Law, i tillegg til artikkeldiskusjoner og prosjektpresentasjoner. Seminaret ble delvis finansiert av SPIRE-midler som var bevilget fra UiB sentralt. Noen av deltagerne dro videre til Beijing etterpå for å delta på rundebordskonferanse sammen med ph.d.-studenter fra Renmin University. Fakultetet har fått innvilget SPIRE-midler for å videreføre ph.d.-seminaret på Nordic Centre også i 2014.
- Samtidig deltok en delegasjon bestående av Asbjørn Strandbakken, Berte-Elen Konow, Jørn Øyrehagen Sunde, Bjørnar Borvik og Øystein Lunde Iversen på en felles workshop med forskere på Renmin University i Beijing. Denne workshopen var finansiert av midler fakultetet har fått bevilget fra SIU (Senter for internasjonalisering av utdanning) for å videreutvikle samarbeidet med Kina. Workshopen var svært vellykket, og fakultetet håper at kontaktene som ble opprettet mellom forskere fra UiB og fra Renmin University vil bære frukter i årene som kommer. En oppfølgingsworkshop fant sted i Bergen 18.-21. desember 2013, og en gruppe på 6 personer fra Renmin deltok på denne.

RUSSLAND

- Våren 2013 ble det lyst ut fire studentstipend for russiske studenter fra to av fakultetets russiske partneruniversitet i Moskva og Kaliningrad, med interesse for energi- og miljørett. På bakgrunn av innkomne søknader ble det tildelt stipend til fire studenter som befant seg i Bergen høsten 2013. Stipendene var finansiert av midler tildelt gjennom Samarbeidsprogrammet med Russland som administreres av SIU, senter for internasjonalisering av utdanning. Workshopen det også ble tildelt midler til og som opprinnelig var planlagt for våren 2013, men ble utsatt til 24.-25. oktober i Kaliningrad: «Current issues of Energy Law».
- Fakultetet leverte i juni 2013 to søknader om støtte til videre samarbeid med Russland ved SIUs utlysning av midler. Begge dreide seg om samarbeid innenfor energi- og miljørett. Den ene var en søknad om støtte til «begrensede aktiviteter» med søknadsramme 300 000, den andre var en søknad om støtte til «prosjektsamarbeid» med en søknadsramme på 3,5 millioner. Fakultetet ble tildelt støtte til «begrensede aktiviteter» med søknadsramme NOK 300 000 for å videreføre utlysning av studentstipend for russiske studenter. Utfallet av søknadene vil ha stor betydning for den videre utviklingen av relasjonene til fakultetets partnere i Russland.

NORD-AMERIKA

- En delegasjon fra fakultetet reiste til USA (St. Louis) i mai 2013 og deltok på NAFSA-konferansen (Association of International Educators). Konferansen er en stor årlig utdanningskonferanse med fokus på internasjonalisering av utdanning. Deltakelse på NAFSA viste seg å være en svært nyttig arena både for å knytte nye kontakter og for å få møtt mange potensielle partnere i løpet av kort tid. Delegasjonen opprettet kontakt og/eller avholdt møter om eksisterende eller mulig fremtidig samarbeid med Penn State University, University of Illinois at Champaign, University of Minnesota, University of Charlotte, St. Louis University, St. Thomas University og American University Washington College of Law.
- Opprinnelig var det planlagt besøk til University of Colorado at Boulder og Pennsylvania State University i forbindelse med deltakelse på NAFSA. På grunn av helligdag i USA og tett program både hos de som var ønsket som deltagere i delegasjonen fra fakultetet og hos de vi ønsket å besøke, lot ikke dette seg gjennomføre denne gang. Deltakelsen på NAFSA ble isteden kombinert med besøk til Hamline University der en revisjon av gjeldende samarbeidsavtale har vært under arbeid i lang tid. Etter dette møtet har vi lykket i å komme i havn med både en revidert avtale om det langvarige

samarbeidet som har eksistert og som skal fortsette å eksistere, og dessuten en ny avtale som åpner for at UiB-studenter kan få ta en LLM-grad ved Hamline University.

- Årsplanen inneholdt også en fornying og endring av Hamline Universitys årlige sommerskole som fakultetet har pleid å være vertskap for. Dette ble det dessverre ikke noe av, fordi sommerskolen ble avlyst som følge av for lavt antall påmeldte studenter. Dette har vært et tilbakevendende problem de senere årene, og Hamline University har derfor bestemt seg for å legge sommerskolen i Norge på is inntil den økonomiske situasjonen i USA endres og søkertallene til amerikanske law schools igjen går oppover. Forarbeidet som ble gjort med programmet for årets sommerskole er likevel nyttig med tanke på enten en potensiell fremtidig sommerskole i fakultetets egen regi, eller et nytt spesialemerne. Det jobbes ikke konkret med hverken det ene eller det andre på nåværende tidspunkt, men planene som ble lagt i forbindelse med omleggingen av sommerskolen vil være et fruktbart utgangspunkt ved en senere anledning.
- En delegasjon fra fakultetet reiste til Canada på CBIE (Canadian Bureau for International Education) konferanse i Vancouver i november 2013. Delegationen opprettet kontakt og/eller avholdt møter om eksisterende eller mulig fremtidig samarbeid med University of Western Ontario, University of British Columbia, Dalhousie University, Simon Fraser University og University of Alberta. Denne konferansen viste seg å være mest aktuell for canadiske institusjoner som skulle oppdatere seg om feltet. Det viste seg ikke å være så lett arena for å knytte nye kontakter og/eller for å få møtt nye potensielle partnere i og med at de fleste kom fra de sentrale internasjonale kontorene, og ikke fra fakultetsnivå.
- Fakultetet leverte også i september to søknader om støtte fra Program for samarbeid med Nord-Amerika som administreres av SIU, til videre utvikling av samarbeid med USA og Canada. Søknadene dreier seg om styrking av eksisterende samarbeid og ble levert i samarbeid med Penn State University (USA) og University of Western Ontario (Canada). Fakultetet ble tildelt 150 000 NOK for styrking av eksisterende samarbeid med University of Western Ontario (Canada). Det tas sikte på en delegasjonsreise til London (Ontario) i høst 2014, og det vil også være mulig å besøke Dalhousie University som en del av samme reise.

Internasjonal aktivitet på Dragefjellet

- I april var fakultetet vertskap for Nordisk workshop i strafferett som samlet totalt 62 antall forskere fra 10 land. Primært rettet til nordiske miljøet innenfor strafferettsforskning, valgte fakultetet også å invitere utvalgte internasjonale forskere til Bergen til denne workshopen. Gjennom innvilget SPIRE-midler klarte fakultetet å styrke fakultetets relasjoner til bestemte universiteter og for å introdusere nye internasjonale forskere til det nordiske strafferettsnettverket, som ble satt pris på blant alle deltakerne. Professor Eduard Ivanov fra National Research University – Higher School of Economics i Moskva, førsteamanuensis Shi Yan'an fra Renmin University i Beijing, professor Alon Harel fra University of Jerusalem, Andrew Ashworth fra University of Oxford og Heini Kainulainen fra University of Turku deltok på workshopen finansiert av SPIRE-midler. De har alle meldt tilbake om et svært fruktbart opphold i Bergen, og besøkene fra Moskva og Beijing fungerte også som nyttige formøter til forskerworkshopen som skulle finne sted i Beijing og fellesseminaret om miljørett som skal holdes i Kaliningrad høsten 2013.
- Seminaret Nordic Asylum Law ble arrangert i juni 2013.
- Kurset til Ray Corrado «JUS284-2-A Current theories and perspectives in Criminology» ble gjennomført i april 2013. Et tiltak på undervisningsfronten som kom studentene til gode.
- Fakultetet har fått en rekke forskere og ph.d-kandidater på gjestebesøk.

[Tilbake til sakslisten](#)

Til Studieutvalget

Sak XX/14

Fra Studieseksjonen/nagu/ niøs

ÅRSPLAN FOR UTDANNING 2014

Det juridiske fakultetets overordnede og langsiktige mål for utdanningsvirksomheten er i følge strategiplanen (2011-2015)³ å:

«(...) videreutvikle sitt studieprogram faglig, pedagogisk og administrativt med sikte på å gi utdanningsvirksomheten en klar forskningsbasert profil, et bevisst fokus på forholdet mellom det nasjonale og det internasjonale, og studiekvalitet på internasjonalt høyt nivå».

Årsplanen for utdanning er en konkretisering av enkelte tiltak vi skal prioritere i vårt arbeid med å realisere fakultetets utdanningsstrategi.

1. UTREDNING AV MULIG OMLEGGING TIL NY STUDIEMODELL

Utredningen «Behovet for juridisk utdanning og kompetanse frem mot 2025» ble avgitt til Kunnskapsdepartementet 25. februar 2013. Arbeidsgruppen som sto for utredningen ble ledet av fakultetets dekan, Asbjørn Strandbakken⁴.

Utredningen diskuterer hvordan den juridiske utdanningen i Norge bør utformes for å kunne møte samfunnets behov for juridisk kompetanse. Et av hovedpoengene i utredningen er om den integrerte masterutdanningen vi har i dag bør deles i en treårig bachelor og en toårig master. Spesielt med tanke på at det allerede finnes flere bachelorgrader i jus/rettsvitenskap.

I fakultetsstyremøte i desember 2013 ble det vedtatt at fakultetet skal starte en utredningsprosess for potensiell deling av dagens femårige mastergrad i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad. Fakultetsstyret vil få seg forelagt utkast til mandat for det videre arbeidet i begynnelsen av 2014.

Fakultetet avholdt i januar 2014 studieseminar som videreførte diskusjonen om mulig omlegging av studieordningen ved fakultetet

Mulig oppstartstidspunkt for ev. ny studiemodell vil tidligst være høsten 2016.

2. DIGITALISERING

I løpet av de siste to årene har digital undervisning i form av podcast av forelesninger, opptak av faglige diskusjoner og opprettelse av kurs-blogger blitt prøvd ut på de fleste emner i det integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap. Dette arbeidet vil fortsette, samtidig som vi prøver ut nye medier og format. Fakultetet har investert i teknisk utstyr som vil gi god opptaks kvalitet, og muliggjøre videreutvikling av den digitale satsningen.

³ <http://www.uib.no/jur/22517/strategiplan-det-juridiske-fakultet-2011-2015>

⁴ <http://www.jus.uio.no/for-ansatte/aktuelt/aktuelle-saker/2013/juristutredningen.html>

Digitaliseringen åpner for at undervisere kan se og vurdere hverandres undervisning og vise progresjon og sammenheng i kursene. Det kan også gjøre det enklere å dele undervisnings- og forskningsoppgavene tilknyttet det enkelte fagfelt og kurs.

Fakultetet vil i større grad gjøre opptak av aktiviteter som kan være faglig relevant og/eller viktig i å opparbeide et arkiv for fakultetet eller som kan nyttes i informasjonsarbeid. Det kan dreie seg om opptak av presentasjoner, seminarer, disputaser, intervjuer og faglige samtaler som ikke nødvendigvis er spesielt tilknyttet et enkelt kurs.

For å forankre satsningen i ledelsen ved fakultetet, har styret oppnevnt Knut Martin Tande⁵ som visedekan for digitalisering i desember 2013. Det innebærer at vår satsning på digitalisering som bidrag til å øke studiekvaliteten i enda større grad blir synliggjort.

Fakultetet skal i løpet av 2014 utarbeide en helhetlig plan for opplæring og støtte for ansatte, og etablere planer for videre oppfølging både administrativt, faglig og pedagogisk.

3. ANDRE KVALITETSTILTAK

3.1 UNDERVISNINGSRESSURSER

Fakultetet har til i dag ført et nitid undervisningsregnskap, og alle ansatte innrapporterer undervisning og andre plikter hvert år. Dette er en konsekvens av at vi har knappe undervisningsressurser i forhold til den studieordningen vi har i dag.

Etter hvert som fakultetet gledelig nok vokser, ønsker vi å etablere enda mer profesjonelle systemer som ivaretar oversikten over og en hensiktsmessig planlegging av ressursene. Vi vil i løpet av 2014 utarbeide en kravspesifikasjon og utrede en mulig løsning.

3.2 ARBEIDSGRUPPELEDERE

Fakultetet vil fortsette å videreutvikle og ivareta de styrkene som ligger i ordningen med viderekomne studenter som del av vår lærerstab.

Vi fortsetter å forbedre opplærings – og oppfølgingsprogrammet for arbeidsgruppelederene slik at det kan gi faglig påfyll, informasjon om mulig forskerkarriere ved fakultetet og et inkluderende arbeidsmiljø.

Arbeidsgruppelederene har frem til nå vurdert egen rolle og arbeid, men de har ikke fått noen formell tilbakemelding fra sine studenter, utover «samtaletimene». Studieseksjonen har utarbeidet et evalueringsopplegg for arbeidsgruppelederene og samtlige vil bli evaluert i løpet av vårsemesteret.

3.2 MASTEROPPGAVER

Fakultetet har vedtatt endringer i strukturen for masteroppgaven i styremøte i desember 2013. Det innebærer en styrking av den faglige oppfølgingen av studenter som skal skrive masteroppgave, ved bl.a. innlevering av prosjektskisse og egne fagansvarlige som er ansvarlige for tildeling av veiledere og generell oppfølging av studentene i arbeidet med å finne en problemstilling til oppgaven. Ny ordning implementeres delvis fra våren 2014 og for fullt fra høstsemesteret 2014.

De juridiske fakultetene i Tromsø, Oslo og Bergen har utarbeidet et notat med forslag til felles utforming av læringsmål, karakterbruk, veiledning og sensur for masteroppgaver. Notatet skal behandles av nasjonalt fakultetsmøte for juridiske fag i 2014.

3.3 LÆRINGSMILJØ

For å styrke og utvikle støtteapparatet til studentene ytterligere, tar studieseksjonen sikte på å lage et internt opplæringstilbud til studieveilederne ved fakultetet i løpet av året.

⁵ <http://www.uib.no/personer/Knut.Tande>

Hva gjelder det fysiske læringsmiljøet, skal store deler av Dragefjellet skole oppgraderes i perioden høst 2014 til vå 2015. Vi ser frem til lokaler med balansert ventilasjon og rehabiliterte fasiliteter til erstatning for dagens godt brukte lesesaler, fellesarealer og kontorer.

3.4 EKSTERNE SENSORER

Gitt fakultetets begrensede undervisningsressurser, prioriterer vi interne lærere til undervisning. Fakultetet benytter derfor i stor grad eksterne sensorer og veiledere. Sensorer i vårt sensorkorps er vurdert og godkjent av dekan etter fakultetets retningslinjer. Vi rekrutterer også aktivt blant tidligere arbeidsgruppeledere. For å bidra til våre eksterne sensorer og veilederes kompetanse ønsker vi å gi dem en tettere oppfølging med informasjon og mer aktiv deltakelse i fakultetets aktiviteter.

4. INTERNASJONALISERING

Handlingsplanen for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet gjaldt ut 2013. Fakultetet skal våren 2014 utarbeide ny handlingsplan for internasjonal virksomhet for resten av strategiperioden., Blant prosjekter som skal følges opp kan vi nevne:

- konsolidering og videreutvikling av samarbeid med Kina, blant annet:
 - phd-seminar på Nordic Centre ved Fudan University i Shanghai
 - workshop/seminar med norske og kinesiske forskere på Renmin University Beijing
- konsolidering og videreutvikling av samarbeid med Russland, herunder:
 - miljørettsseminar i Russland med norsk og russisk deltakelse høsten 2014
 - utlysning av studentstipend til russiske studenter for studier ved fakultetet høsten 2014
- delegasjonsreise til Canada høsten 2014
- deltagelse på NAFSA konferanse i San Diego, USA i mai 2014
- ytterligere fremstøt mot USA
- vurdere flere utvekslingsmuligheter i Asia/Østen
- besøk til Penn State Law

Internasjonaliseringsarbeidet ved fakultetet vil dermed også i 2014 særlig ha særlig søkelys på Kina, Russland og Nord-Amerika. I tillegg vil det selvsagt også bli lagt vekt på å opprettholde det gode samarbeidet med våre mange europeiske partnere.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 3/14

JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State. Midlertidig eksamensordning våren 2014

Emneansvarlig professor Henriette Sinding Aasen har forskningsfri, og emnene hennes er midlertidig tatt over av andre.

JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State skal våren 2014 driftes av professor Karl Harald Søvig.

Emnet har obligatoriske arbeidskrav i form av et paper som også skal presenteres. Endelig versjon av paperet utgjør også 50 % av eksamensresultatet.

I Sinding Aasens fravær har vi kapasitet bare til ordinær skoleeksamen i emnet.

Forslag til vedtak:

Våren 2014 skal eksamensordningen i JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State være fire timer skoleeksamen. Det skal ikke være obligatoriske arbeidskrav i emnet våren 2014.

[Tilbake til sakslisten](#)

Læringsmål

Kunnskap:

I JUS134: Rettshistorie og komparativ rett skal studentane (1) få kunnskap om kva ein rettskultur er, og korleis den vert forma og omdanna gjennom møte med rettskulturelt gods frå andre rettskulturar. Det vil vera ein særleg fokus på dei 6 rettskulturelle strukturane *konfliktløsning, normproduksjon, rettferdsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering*. Deretter skal studentane (2) få kunnskap om det historiske grunnlaget for den norske rettskulturen gjennom å studera norsk rettshistorie i eit europeisk perspektiv. Igjen vil dei 6 rettskulturelle strukturane stå i sentrum Deretter skal studentane (3) få kunnskap om den engelske, amerikanske, tyske og franske rettskulturen når det særleg gjeld særleg dei 6 rettskulturelle strukturane.

Den kunnskap om *konfliktløsning, normproduksjon, rettferdsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering* skal studentane tileigna seg gjennom følgjande spesifikke tema handsama i pensumlitteraturen:

(1) Rettskultur

- Rett som kultur
- Danning av, og møtet mellom rettskulturar
- Rettskultur og resepsjon av rett, og særleg det rettskulturelle filter
- Ein rettskultur sine ulike nivå etter Kaarlo Tuori sin modell

(2) Den norske rettskulturen si historie i eit europeisk perspektiv

- Normskaping gjennom rettspraksis, og framveksten av en rikslovgjeving i Europa og Noreg i høgmellomalderen
- Rettsstudiet på europeiske universitet frå 1100-tallet, og korleis dette påverka den norske rettskulturen i høgmellomalderen, særleg når det gjeld metodetenking.
- Kva romarretten og kanonisk rett har hatt å seia for utviklinga av en felleseuropeisk rettskultur, ein *ius commune*
- Rettskjeldelærer og rettferdsideal i norsk og europeisk mellomalder
- Den rasjonalistiske naturretten i europeisk og dansknorsk rettshistorie, og det dansknorske juridiske embetsstudiet av 1736 i høve til dette
- Naturrettbaserte rettskjeldelærer og universalisme på 1700-tallet, og sedvanebaserte nasjonale rettskjeldelærer på 1800-tallet, samt utviklinga av den særlige norske rettsrealismen
- Den deduktive metoden og det denne fekk å seia for rettspraksis frå 1700-tallet, og europeisk lovgjeving frå 1800-tallet, og så særleg framveksten av det forutbereknlege som rettferdsideal

- Det internasjonale inspirasjonsgrunnlaget for endringar av den norske rettskulturen etter mellomalderen

(3) Komparativ rett – den engelske, amerikanske, franske og tyske rettskulturen

- Karakteristika ved og skiljet mellom *common law*- og *civil law*-tradisjonane
- Den engelske rettskulturen, og særleg praksis si rolle i den
- Den amerikanske rettskulturen, og særleg det føderale si rolle i den
- Den franske rettskulturen, og særleg lovgjevinga si rolle i den
- Den tyske rettskulturen, og særleg metoden si rolle i den
- Dei utfordringar EF-retten og Dei europeiske menneskerettane stiller den engelske, franske og tyske rettskulturane ovanfor

Dugleik:

Studentane skal gjennom JUS134: Rettshistorie og komparativ rett opparbeida seg evner til å bruka kunnskapen slik at dei kan (I) forklara og diskutera korleis ein rettskultur er sett saman av dei rettskulturelle faktorane *konfliktløysing, normproduksjon, rettferdsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering*. Vidare å (II) verta i stand til å forklara og diskutera karakteren av desse rettskulturelle faktorane i den norske, engelske, amerikanske, franske og tyske rettskulturen. Og (III) å kunna forklara og diskutera både historiske og no pågåande endringar i desse rettskulturelle faktorane, og relatera desse endringane til retten sine ulike nivå.

Generell kompetanse:

Føremålet med JUS134: Rettshistorie og komparativ er å setja studentane i stand til å finna og bruka gjeldande rett i ein periode med rettsleg internasjonalisering der rettskulturell innsikt, tufta på rettshistorisk og komparativ kunnskap, har vorte ein del av juridisk metode som forståingsreiskapar når ein handsamar norsk rett produsert innanfor norske jurisdiksjongrensar, norsk rett produsert innan norske jurisdiksjongrensar men med utgangspunkt i rettskjelder produsert utanfor, og norsk rett produsert utanfor norske jurisdiksjongrensar.

[Tilbake til sakslisten](#)

JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang: Emneansvar

I sak 59/12 fattet Studieutvalget slikt vedtak:

Vedtaket fra Studieutvalget 28. august videreføres for H13/V14 – tilsvarende perioden H J Mæland er innvilget forskningsfri av fakultetsstyret

Nå er Mæland innvilget ytterligere forskningsfri [forbehold: Ikke bekreftet!] og de midlertidig kursansvarlige tildeles oppdraget også for studieåret 2014/2015. Det er på det rene at de aktuelle midlertidige har sagt seg villig til å påta seg oppgaven.

Derfor foreslås følgende vedtak:

Midlertidig kursansvar for JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang videreføres for studieåret 2014/2015: Jørn Jacobsen og Erling Johannes Husabø til JUS241 Strafferett, Ørnulf Øyen og Magne Strandberg til JUS242 Rettergang.

[Tilbake til sakslisten](#)

***Forslag om nytt spesialemne JUS271-2-B Comparative Energy Law –
Renewable Energy and energy market.***

Fra: Ernst Nordtveit
Sendt: 20. januar 2014 23:16
Til: Johanne Spjelkavik
Emne: Nytt emne i Energy law
Vedlegg: emnemal-ComparativeEnergyMarketLaw.doc

Studieutvalet,

Eg er ansvarleg for kurset JUS 271- Energy law. Det har blitt undervist saman med Tina Hunter som nå er ved University of Queensland. Kurset har dekkja både petroleumsrett og energirett meir genrelt, marknadsorgansiering, transport, distribusjon, konkurranse etc. Vi har ei god stund diskutert å dela faget i to fordi det blir for stort for eit 10 studiepoengs fag, noko som fører til at det blir noko for oversiktsprega fag. Også av praktiske grunnar ved at Tina Hunter etter at ho flytta frå Bond University til University of Queensland, ikkje kan undervisa i haustsemesteret, har vi teke dette opp nå.

Framlegget er å dela Energy law (som er eit svært populært kurs med rundt 60 studentar) i to og ta produksjon av fornybar energi, klimaaspektet og energimarknadsretten i haustsemesteret og petroleumsrett i vårsemesteret. Det er også slik at desse faga trass i den indre samanhengen godt kan studerast separat og det kan tenkjast at nokre studentar er interesserte i det eine og ikkje det andre. Det sentrale er at vi vil finna det mest fagleg tilfredsstillande å kunne gå djupare inn i dei to hovuddelane av faget på den måten. Begge faga er viktige for både Noreg og andre land og emna vil appellera sterkt også til internasjonale studentar. (Vi har likevel ein stadig større del av norske studentar på kurset).

Eg fremjar nå berre framlegg om det kurset som er tenkt å gå til hausten 2014. Det vil koma framlegg om den andre delen av kurset slik at det kan starta opp våren 2015. Ein grunn til at det ikkje blir lagt fram nå er at ein ynskjer å sjå det i samanheng med eit meir omfattande arbeid med å etablera eit studietilbod i havrett og marin rett som også vil omfatta offshore petroleumsrett som kan gå i vårsemesteret. Dette er det fleire lærarar som er involverte i og ein vil koma attende til dette seinare.

Dersom det er noko som manglar i framlegget bed eg om at ein tek kontakt, slik at det kan rettast opp.

Med venleg helsing

Ernst Nordtveit

Template for decisions on the establishment of new subjects at the Faculty of Law

Symbols

* to be included in Studieplanen

** to be formulated appropriately in order for the texts to be suitable for publication on the course homepage

Subject	
Course title	Comparative Energy law – Renewable energy and energy market
Code	
Course title – bokmål*	
Course title – nynorsk*	
Course title – english*	Comparative Energy law – Renewable energy and energy market
Number of credits*	10
Level (BA or MA)	MA
Course leader*	Ernst Nordtveit
Subject lecturer(s)*	Ernst Nordtveit
Contact person in the Administration (can be changed by the Admin. without a new decision)	
Combines successfully with	Petroleum law, Economic analysis of law, Competition law, Complex contract law,
For courses in the law programme:	
- Course content**	The course covers the regulation systems for production of renewable (non-fossil) energy and the market organisation and regulation of transport and marketing of energy. The regulation will be discussed in an international, especially European, and comparative perspective. The EU-directives for Natural gas market and Electricity market will be analysed and compared with parallel regulation in other countries like USA and Australia. Opening of the energy market for competition through access to transport systems and competition regulation in the energy market is a central subject in the course. The dominating legal models and for organisation of energy markets and regulation of energy distribution will be analysed, for example the international petroleum market and the Nordic electricity markets.. The link between energy policy and a market based and competitive energy market will be analysed. Environmental aspects of energy production and distribution will be an important issue. International investment regulation in the Energy sector will also be covered. Also the impact of climate regulation and establishment of a carbon market on energy marketing will be analysed. International regulation of investment in energy distribution systems is also covered by the course.
- Learning outcome**	A fundamental understanding of basic principles and legal concepts in the systems for Energy distribution and marketing, as well as the regulatory systems for electricity production, from renewable (non-petroleum) sources. Upon completion of the course, the student should be able to apply legal principles and regulations in problem-solving in Energy law in general and understand the relation between national and international law in Energy regulation.
- Literature**	A compendium of articles and book chapters and a collection of legal sources for studying and use during exam

For other courses:	
- Content**	Corresponds to "course content"
- What do you learn?**	Corresponds to "learning outcome"
Teaching:	
- teaching semester (autumn/spring)*	Autumn
- teaching methods*	Lectures
- teaching language*	English
- compulsory elements*	None
Admission/admittance regulation:	
- general admittance requirements*	Bachelor in law or in social science
- course admission*	Direct application (first come first served)
- capacity of course participant	60
- private candidate admittance*	Yes
Exam:	
- examination semester (Autumn/Spring)*	Autumn/Spring
- type of examination *	
o semester with teaching	Written school exam
o semester without teaching	Written school exam
- duration of exam*	4 hours
- examination language*	
- the exam question	English
- the answer	English
- grade system*	Graded scale with 5 levels from A to E for passes and F for fail, see Section 3-1 no. 2, first sentence of <i>Studieplanen for masterstudiet i rettsvitenskap ved UiB</i> .
Remedies permitted in addition to § 3-6	Material collection sold through Studia
Basic admission requirements (including language requirements):	
- compulsory*	
- recommended*	Good command of English, written and spoken.
Academic overlap with other courses*	None
Evaluation*	According to faculty routines.
Contact information* - Department/Institute/ Faculty	Contact person in the Administration: Department: The Faculty of Law Visiting address: Magnus Lagabøtes plass 1 Office hours: 09.00 – 14.00. Postal address: Postboks 7806 Post number and city: 5020 BERGEN Phone: + 47 55 58 95 00 Fax: + 47 55 58 95 10 E-mail: http://www.uib.no/en/jur Web: http://www.jur.uib.no/
Target group(s)	
The need for adjustment with regard to the target groups	None
Financing of the course	Ordinary
Resources	
- course leader	Internal
- teaching resources	16 hours – internal and external
- administrative resources	Ordinary internal
Relevance of the course	Energy law is an important area for economic and social development of any society and in relation to climate change and sustainable development. The regulation of the energy market is pivotal in order to secure effective use of energy resources, avoid climate change and in order to secure a

	sustainable development. Energy law is an example on deregulation and reregulation and use of market governance in development of the society. The students will get insight in the relation between public interests and hard core business market systems.
--	--

[Tilbake til sakslisten](#)